

kül

- 30 -

1981.01.03.

sk0035 4 800 mtik2012

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0030-0033-ig

sk0030 izvesztyija - perzsa-öböl

sk0031 pakisztán - afganisztán
sk0032 tartalomjegyzék 1.

sk0033 tartalomjegyzék 2.

im kd

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében:

főszerkesztő: köves tibor

szerkesztette: heltai andrás
németh gyula
kopreda dezső
- v é g e -

20.57 030181 0456

.-.

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/1

Külföldi hírek

-----
budapest, 1981. január 04.

kül.

v a s á r n a p
-----

sk0001 4 230 mtik1001

usa - bartók

new york, 1981. január 4. /mti/ - new york-i hangversennyel kezdődtek meg az egyesült államokban a bartók-centenárium eseményei.

a carnegie hall kistermében szombaton este tartották thruston johnson hegedű- és david garvey zongoraművész hangversenyét. a száz esztendeje született zeneszerző két műve - a szonatina és a magyar népdalok - ezuttal első ízben hangzott el az egyesült államokban. a koncert műsorán bartók-művek mellett kodály és dohnányi alkotásai is megszólaltak.

mh ha
06.27 040181 0521

.-.

sk0002 4 230 mtik1002

várható

1981. január 4. /mti/

Nm 10^{oo}

bagdad/teherán: helyzetkép

san salvador: belpolitikai fejlemények

rabat: Lord carrington külügyminiszter látogatása

barcelona: psuc-kongresszus

luanda: afrikai „frontállamok”, tanácskozása

bécs: trudeau—kreisky találkozó

japán fegyverszállítási botrány

jeruzsálem: kissinger—begin találkozó

df

06.29 040181 0391

--

sk0003 4 230 mtik1003

japán—dél-korea /1.rész/

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1981. január 4./mti/ - a japán-dél-korea-i titkos fegyverkereskedelem leleplezése politikai vihart keltett a szigetországban. a baloldali és a polgári ellenzék pártjai egyöntetűen rendkívül veszélyes precedenst látnak abban, hogy japán cégek - a fegyverek kivitelének állami tilalmát megszegve - aknavetőcsöveket és ágyúalkatrészeket szállítottak a népelnyomó dél-korea-i diktaturának.

az ellenzék a törvénytörő gyakorlat határozott elítélését, egyértelmű szinvallást követel a kormánytól, mivel ennek elmaradása véleménye szerint azt bizonyítaná, hogy a kabinet - a szélsőjobboldali körök nyomásának engedve - a fegyverexport korlátozásának általános enyhítésére készül.

aszukata icsi^o, a japán szocialista párt elnöke hangot adott gyanújának, hogy más japán cégek is üzik az illegális fegyverkereskedelmet. egyben bejelentette: a jszp megyei és városi szervezetei országos vizsgálatot kezdenek. a kommunisták és a buddhisták szintén jelezték, hogy a parlament januári ülészekán erélyesen számon kérik a szuzuki-kormányzattól a köntörfalazás nélküli állásfoglalást.

Nuu 10.

az ország legnagyobb napilapja, a jomiuri simbun, amely elsőként tájékoztatta a közvéleményt az oszakai kereskedelmi cég üzeméről, vasárnap megnevezte a japán fegyvergyártó céget is. az aknavetőcsövek és a tüzérségi lövegek alkatrészei a himedji városban levő szanjo tokusu szeiko üzemben készültek. az üzem 1974-ben csődbe jutott, s feltételezhető, hogy későbbi talpraállításában jelentős szerepet játszott a dél-korea-i katonai megrendelés. 1976-ban kezdte meg a szöul által igényelt aknavető- és lövegszerkezetek gyártását, miután egy másik japán vállalat - tartva magát a törvényes előírásokhoz - elutasította a dél-korea-i ajánlatot. a legyártott alkatrészeket az oszakai hotta hagane kereskedelmi vállalat közvetítésével szállították dél-koreába, ahol a tahean csungdzsi nehézipari vállalatnál a darabokon még elvégezték az „utolsó simításokat”, szöul abban az időben kiváltképp fokozta a fegyvergyártást, mivel carter elnök bejelentette az amerikai csapatok - később egyébként befagyasztott - kivonását./folyt./

fn/mh ha

07.15 040181 2218

--

sk0004 4 230 mtik1004

japán—dél-korea /2.rész/

mint a tokiói ujság leleplezte, a japán kereskedelmi cég igazgatója levélben tájékoztatta a szöuli partnert, hogy a japán törvények tiltják ugyan fegyverek és alkatrészeik exportját, de dél-korea biztonságának megszilárdítása a törvénytelen is törvényessé avatja...

a japánban példátlan botrány kipattanásával egyidőben derült fény arra is, hogy bizonyos amerikai kongresszusi körök szeretnék, ha japán hadihajókat gyártana az egyesült államok flottája számára. megfigyelők szerint a megkeresés még inkább felszítja japánban a fegyverexport-vitát. a politikai szélsőjobb hónapok óta követeli a tilalmak érvénytelenítését.

fn/mh ha

07.23 040181 0687

Nuu 10.

--

sk0005 4 230 mtik1005

rövid hírek

stevens

peking, 1981. január 4. /afp/ - vasárnap teng hsziao-ping, a kkp kb alelnöke fogadta theodore stevens szenátort, az egyesült államok új szenátusa republikánus többségének helyettes vezetőjét. az amerikai politikus, aki pénteken érkezett a kínai fővárosba, már tárgyalta huang hua alelnökkel és külügyminiszterrel.

fln

algir, 1981. január 4. /taszsz/ - algirban befejezte munkáját a nemzeti felszabadítási front, az fln központi bizottságának iv. teljes ülése, amelyen az energiagazdálkodás és az egészségügy kérdéseit tekintették át.

erdőtűz

milánó, 1981. január 4. /afp/-két napja erdőtűzek pusztítanak észak-olaszországban, piemonte, lombardia és liguria erdőségeiben. a szokatlan szárazság okozta tüzek megfékezését az erős szél különösen megnehezíti. az erdőtűzeket tüzoltók és erdőőrök százai próbálják megfékezni különleges, gyulladásgátló anyagot permetező helikopterek bevetésével. torino körzetében az erdőtűz lakott területeket is veszélyeztet.

provokáció

párizs, 1981. január 4. /taszsz/ - szélsőjobboldali fiatalok egy csoportja fejgyújtotta a fkp egyik párizsi kerületi szervezetének épületét. az akció következtében az épületben jelentős anyagi károk keletkeztek.

pf mj ha

07.33 040181 1297

Nm 10. 35

10.

--

sk0006 4 230 mtik1006

domogyedovo

moszkva, 1981. január 4. /mti/ - óránként nyolcezer légiutas kiszolgálására lesz képes domogyedovo, moszkva egyik legforgalmasabb repülőtere a rövidesen megkezdődő rekonstrukciós munkák befejezése után. mint a komszomszokaja pravda megállapítja, az 1964-ben elkészült, s eredetileg évi hét-nyolcmillió utas kiszolgálására tervezett légikikötő ma már túlszűfolt: évente tizenkétmillió utas halad át rajta. ez a repülőtér indítja és fogadja az aéroflot közép-ázsiai, szibériai és távol-keleti járatait.

a felújítási munkák során felépül egy óránként ötezer utas kiszolgálására alkalmas új épület. kilenc szintje közül három a föld alá nyúlik. az áthaladó utasok kiszolgálása két szinten zajlik: külön az érkezőké és külön az indulóké. az utasok a repülőtéri épületből kinyúló fedett beszállófolyosókon át egyenesen a gépek fedélzetére léphetnek.

egyszerűbbé válik a repülőtér megközelítése is. a főépület mellett kétszintes autóparkolót építenek, s közvetlenül a repülőtér mellett elkészül a moszkvai elővárosi vasút új állomása is. az áruforgalom meggyorsítása érdekében naponta kétezer tonna átocsátóképességű, teljesen automatizált raktár is épül domogyedovon.

it/so mj

07.40 040181 1218

--

sk0007 4 230 mtik1007

brzezinski

washington, 1981. január 4. /mti-ap/ - zbigniew brzezinski, carter leköszönő amerikai elnök nemzetbiztonsági főtanácsadója a szovjetunióval szemben kialakított, szerinte „kiegyensúlyozott”, washingtoni politikát félti ronald reagan megválasztott elnöktől és jövőendő kormányától.

brzezinski szerint kétséges, hogy a január 20-án hivatalba lépő reagan-kormányzat helyesen alakítja-e majd a szovjet-amerikai kapcsolatokat, és fennáll annak a veszélye, hogy „egyoldalú politikai nézetek”, vezetnek majd.

Nm 10. 35

bár brzezinski igen befolyásos tanácsadói ténykedésére és szovjetellenesség és a szembenállás hirdetése nyomta rá bélyegét, szombaton adott televíziós interjújában most mégis a körültekintő, sőt mérsékelt államférfi szerepében tetszelgett, és a carter-kormányzat eddigi politikájáért aggódó hangokat ütött meg.

„félő, hogy reaganék csak a szembenállást hangsúlyozzák majd, hogy a konfrontáció egyoldalú hangsúlyozásával tulságosan is a fegyverkezésre összpontosítanak, megfélemlenek az ideológiai versengésről, teljesen figyelmen kívül hagyják az emberi jogok nagyjelentőségű politikáját, - mondotta.

attól is tart-közölte brzezinski -, hogy az új amerikai vezetés „veszt majd abból a politikai jóindulatból, amit a carter-kormányzat szerzett a harmadik világ országaiban, különösen latin-amerikában, kína sajátos esetéről nem is beszélve,„.

a nemzetbiztonsági főtanácsadó hevesen tagadta azokat az értesüléseket, miszerint nem hajlandó együttműködni az alexander haig kijelölt külügyminiszter multját, elsősorban a watergate-botrányban játszott szerepét tisztázni szándékozó demokratapárti szenátorokkal. a törvényhozásnak meg kell erősítenie a reagan-kormány tagjainak kinevezését, és sajtójelentések szerint brzezinski, a fehér ház nem hajlandó minden, haig multjára vonatkozó okmányt a szenátus rendelkezésére bocsátani.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

brzezinski szerint a „Lengyelországi szovjet invázió,„ veszélye továbbra sem csökkent, még ha csapatok nem is lépték át a határt. a szovjetek még jóideig magas készültségi fokozatot tarthatnak fenn, így a veszély még mindig fennáll - mondotta.

to ha

07.56 040181 2235

Nm 10. ³⁵

--

sk0008 4 230 mtik1008

krasznaia zvezda - amerikai katonapolitika

moszkva, 1981. január 4. /taszsz/ - az elmúlt négy évben követett washingtoni politikát elemezve arra a nyilvánvaló következtetésre jutunk, hogy ez a politika teljeséggel sikertelen volt - írja a krasznaia zvezda vasárnapi száma.

a példátlan amerikai fegyverkezés, a salt-ii ratifikálásának elmaradása egyáltalán nem növelte az egyesült államok „nemzetbiztonságát,„ kiélezte a viszonyt szövetségeseivel. a szovjetunióval való kapcsolatokban washington a szembenálláshoz vezető útra lépett, ami súlyosan veszélyezteti a nemzetközi stabilitást.

a lelépő carter-kormányzat katonapolitikája nem növelte a stabilitást, ellenkezőleg, kiélezte a nemzetközi feszültséget. a carter-adminisztráció ezt a súlyos örökséget igyekszik most az őt követő republikánus kormányzat nyakába varrni - írja a szovjet hadsereg lapja.-befolyásos körökre támaszkodva a januárban bucsuzó amerikai kormányzat újabb katonai rekordköltségvetést igyekszik elfogadtatni, tovább fokozza a katonai előkészületeket, és mérgezi a nemzetközi légkört.

a katonai programok, a katonai célú kiadások és a stratégiai doktrína végülis politikai döntésekben rajzolódnak ki. a fegyverkezési verseny ördögi köréből való kilépéshez, a fenyegetés, az agresszív lépések stratégiájának felszámolásához realista, bölcs politikai döntésekre és a békéhez és a kölcsönös megértéshez vezető utak keresésére van szükség - vonja le végül a következtetést a lap.

pf mj

08.37 040181 1498

--

sk0009 4 230 mtik1010

egyiptomi katonai tanácsadók - kissinger /1.rész/

hilu anna, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1981. január 4. /mti/ - egyiptom jelentős mennyiségű fegyvert, köztük harckocsikat szállít szomáliának, és katonai tanácsadókat is állomásoztat az etiópiával szemben területi

Nm 10. ³⁶

követeléseket támasztó kelet-afrikai országban. erről nyilatkozott szombaton este kairóban ahmed badavi egyiptomi hadügyminiszter, miután megbeszélést folytatott a szomáliából előző nap visszatért henry kissingerrel. a volt amerikai külügyminiszter nem hivatalos megbízatással ugyan, de a napokban hivatalba lépő reagan elnök jóváhagyásával jelenleg „magánlátogatáson”, tartózkodik a közel-keleten, s utja során érinti mindazokat a térségbeli országokat, amelyeknek az új washingtoni kormányzat a jövőben még hangsúlyozottabb szerepet szán az egyesült államok közel-keleti katonai behatolásának előmozdításában.

reagan leendő külpolitikai tanácsadója a hét közepén, egyiptomi tartózkodását megszakítva, 24 órás villámlátogatást tett szomáliában. az eredeti utiprogramban nem szereplő mogadishui megbeszélések egyetlen napirendi témája az egyesült államok szomáliai katonai jelenlétének megszüntetése volt. sziad barre elnök a múlt év őszén, katonai segélyek fejében, s etiópiával kapcsolatos agresszív terveinek támogatása reményében washington rendelkezésére bocsátotta a vörös-tengeri berbera haditengerészeti kikötőt. kissinger mostani látogatása alkalmából barre a két ország katonai együttműködésének további elmélyítését szorgalmazta.

egyiptomba visszatérve kissinger úgy nyilatkozott, hogy az új republikánus vezetés a „katonai egyensúly híve”, s feladatának tekinti, hogy „szembeszálljon a szovjet expanzionista törekvésekkel”, afrikában és az indiai-óceánon, s ennek keretében célul tűzte ki, hogy megduplázza a körzetben katonai jelenlétét.

az állítólagos „szovjet fenyegetésre”, hivatkozó amerikai álláspont nagy megértésre talált az egyiptomi vendéglátóknál is. kissinger szerint maga szadat javasolta, hogy tegyen kitérőt szomáliába. egyiptom valamiféle katonai vezető szerepre áhitozik afrikában, s katonai tanácsadói révén szeretné befolyását növelni ezekben az országokban /szomálián kívül például zaireban is./folyt./

hf/mh
08.59 040181 2254

Nus

10.

--

sk0010 4 230 mtik1011

egyiptomi tanácsadók /2.rész/

mint badavi közölte, eddig több mint tizenöt ezer afrikai katonatisztet képeztek ki egyiptomi katonai akadémiákon. ismeretes az is, hogy kairó három támaszpontján biztosít katonai lehetőségeket washington számára, azzal a nyíltan hangoztatott céllal, hogy az amerikai naderők innen indíthassanak akciót a perzsa-öböl térségébe.

kissinger vasárnaptól izraelben tárgyal, majd szaúd-arábiába, ománba és marokkóba utazik tovább. kissinger eredetileg amant is felkereste volna, huszein királlyal azonban, aki a közelmutlban ismét „döglött lónak”, minősítette a camp david „békefolyamatot”, nem sikerült „egyeztetni”, a találkozót, bár a reagan-kormányzat éppen jordánia bevonásával szeretne új lendületet adni a kátyuba jutott palesztin önkormányzati tárgyalásoknak.

hf/mh
09.08 040181 0828

--

sk0011 4 230 mtik1012

rövid hírek

frontországok

Luanda, 1981. január 4. /afp/ - közös közlemény kiadásával zárult szombaton este luandában az öt „frontország”, /angola, botswana, mozambik, tanzánia és zambia/ tanácskozása, amelynek az volt a célja, hogy közös stratégiát dolgozzanak ki a január 7-én kezdődő genfi namibia-értekezletre. a közlemény hangsúlyozza a résztvevőknek azt a reményét, hogy a genfi konferencia előrelépést jelent majd namibia függetlensége megteremtésében, és a frontországok támogatásáról biztosítja a swapo igazságos harcát.

Nus

török-albán kereskedelem

szófia, 1981. január 4. /mti/ - harmincegy millió dollár értékű árucseret forgalmat irányoz elő törökország és albánia között 1981-re a két ország ezévi kereskedelmi jegyzőkönyve, amelyet a napokban irtak alá tiranában, jelentette a tercüman című török lap.

fo-ék mj

09.10 040181 0877

--

sk0012 4 230 mtik1013

mijamoto

tokió, 1981. január 4. /mti/ - a kínában folyó események elemzésekor nem lehet figyelmen kívül hagyni peking változatlan szovjetellenes irányvonalát - jelentette ki ujévi sajtónyilatkozatában mijamoto kenzsi, a japán kommunista párt elnöke. - mostanában - mutatott rá - tanulni lehetünk ugyan egyfajta „önregeneráció”, folyamatának, de ez még csak fele uton tart, és súlyos ellentmondásokkal terhes. pekingben elismerték már a más kommunista pártok belügyeibe való beavatkozás helytelenségét, mégis támadják a jkp-t, s rendezetlen mao ce-tung megítélésének kérdése is.

/központi bizottsága elnökségének

kína - szovjetellenes stratégiájához - szövetségesként felhasználja, manipulálja az amerikai és a japán reakciós erőket, pártolja a japán-amerikai biztonsági szerződést, a katonai szövetséget, s ösztönzi a japán militarizmus újjáéledését. továbbra is ez a legsúlyosabb probléma, ami a legnagyobb mértékben akadályozza a japán nép önálló béketerkövéseinek érvényesülését - mondotta a japán kommunista párt elnöke.

[kb elnökségénekfn/so ba
09.13 040181 1025

Nuu 11.10

--

sk0013 4 230 mtik1014

psuc-kongresszus

barcelona, 1981. január 4. /mti/ - az egyesült katalán szocialista párt /psuc/ v. kongresszusa szombaton este 419 szavazattal, 78 ellenében és 282 tartózkodás mellett jóváhagyta a központi bizottság beszámolóját.

a jelentős számu tartózkodás és ellenszavazat annak a következménye, hogy a kongresszus elnöksége előzetesen elutasította az indítványt: szavazzanak külön az „eurokommunista”, jelző megtartásáról a központi bizottság beszámolójában. a beszámolóról folyó vitában ugyanis a barcelonai és a környező nagy ipari övezetekből jött küldöttségek többsége e kifejezés elhagyását javasolta, mert az „a megosztás és az ellentétek tényezőit”, viszi be a pártba és a nemzetközi munkásmozgalomba.

a kongresszus vasárnap megkezdte a tézisek, a szervezeti szabályzat tervezete és a kongresszus többi dokumentumának megvitatását.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

az eurokommunizmus kifejezés elhagyását kívánó szervezetek elsősorban nemzetközi vonatkozásban bírálták a központi bizottság beszámolóját és a párt politikáját. újból felvetődött az európai kommunista pártok párizsi értekezletéről való távolmaradás problémája, hangoztatták, hogy a szervezett európai baloldali összefogás megvalósítását a kommunista pártok egységének szorosabbra fűzésével kell kezdeni. ezzel összefüggésben többen kifogásolták, hogy a beszámoló a szocialista internacionálét imperialistaellenes erőként értékeli. helytelenítették kína megítélését a beszámolóban és a párt politikájában.

antonio gutiérrez diaz főtitkár válaszában békülékenyen mutatkozott a bírálatokkal szemben és hangoztatta, hogy azokat az új központi bizottságnak figyelembe kell vennie. határozottan elutasította viszont az eurokommunista kifejezés törlésére irányuló javaslatot.

Leh/so ba

10.01 040181 1853

Nuu 11.10

--

sk0014 4 230 mtik1015

szovjet-amerikai /1. rész/

moszkva, 1980. január 4. /mti/ - határozottan ki lehet jelenteni, hogy reagan, akit a republikánus párt szélsőjobboldali szárnyához tartozó politikusként ismernek, kormányát általában mérsékelt nézeteket képviselő személyekből állította össze, akiknek mintegy fele az üzleti körök vezetői közül került ki - állapítja meg a Lityeraturna-gazeta. a hetilapban két ismert szovjet külpolitikai újságíró, alekszandr bovin és vitalij kobis fejti ki véleményét.

- a jövőendő külügyminiszter, haig, e tekintetben kivételt jelent-írják.-haig az elmúlt évek során, különböző tisztségeiben, más-más magatartást tanúsított, s e pillanatban aligha mondhatja meg bárki, milyen lesz magatartása új posztján. ennek ellenére általában úgy vélik, hogy irányításával megnövekszik a külügyminisztérium szerepe az amerikai külpolitika megvalósításában, s egyidejűleg csökken majd az elnök nemzetbiztonság-tanácsadójának szerepe, amely kissinger, és különösen brzezinski idején aránytalanul megnövekedett.

- a távozó kormányzat az „utánunk az özönviz”, elvéből kiindulva az új kormányra rá akarja hárítani azt a terhet, amelyet a szovjet-amerikai kapcsolatok maximális megrontása jelent - hangoztatja kobis. - elképzelésük nyilvánvalóan az, hogy kapcsolataink ilyen állása reaganék hivatalbaleléptének kezdetén eleve megadná az új kormány tevékenységének hangvételt. nem valószínű azonban, hogy reagan és csapata ez kielégítené. ha az új kormányzat nem is viseltetik különösebb rokonszenvvel a szovjetunió iránt, reagan és néhány közeli munkatársa nyilatkozataiból kiindulva úgy tűnik: nem tekintik normálisnak azt a helyzetet, amelybe a carter-brzezinski féle politika vitte a szovjet-amerikai kapcsolatokat, s az egyesült államok új kormánya politikájában elsőrendű fontosságot adnak a kapcsolatok normalizálásának. reaganék ugyanakkor azt hangsúlyozzák, hogy „kemény vonalat”, képviselnek majd, más szóval az erő helyzetéből akarnak kiindulni. meglátjuk, hogy ez a kétféle nézet hogyan egyeztethető össze a gyakorlatban. az kétségtelen tény, hogy országaink kapcsolatában most rendkívül fontos időszak kezdődik, s igen sok függ attól, hogyan kezdi meg tevékenységét reagan kormánya, milyen hangot üt meg. /folyt./

ki-so mj ha

11.36 040181 2266

Nhu

13.20

☉

sk0015 4 230 mtik1016

szovjet-amerikai /2. rész/

mint kobis és bovin megállapítják, a szovjetunió kész a szovjet-amerikai kapcsolatok megjavítására, a széles körű párbeszédre az új amerikai kormánnyal, beleértve a salt-ii témakörét is. a hadászati fegyverek korlátozása ugyanis a „kérdések kérdése”, ugyanakkor azonban szovjet részről elutasítják a salt-ii szerződés ellen indított dühödt kampányt, azt az állítást, hogy a szerződés ártana az egyesült államok érdekeinek. „aligha hihető, hogy három egymást követő amerikai kormányzat e téren mást sem tett volna, mint azt, hogy tudatosan kárt okozott volna az egyesült államok érdekeinek”, - szögezi le a két neves szovjet kommentátor.

ki-so mj ha

11.37 040181 0703

sk0016 4 230 mtik1017

pravda - nemzetközi helyzet /1.rész/

moszkva, 1981. január 4. /mti/ - a nemzetközi helyzet kilátásaival foglalkozik az új esztendő első vasárnapi összefoglalójában az szkp lapja, a pravda. a szovjetunió céljait összegezve a lap leszögezi: a jelenlegi bonyolult nemzetközi helyzetben különösen nagy jelentőségűek a külpolitika kérdései. a lap szembeállítja az szkp/főtitkárának nyugodt, magabiztos hangvételt nyilatkozatát jónéhány nyugati államférfi és politikus megnyilatkozásaival, hangsúlyozva: az utóbbiakban - különösen néhány amerikai politikus állásfoglalásában - az idegesség, a nyugtalanság jut kifejezésre. *2kb*

a pravda leszögezi: ez az idegesség, az egyesült államok kiszámíthatatlan politikája nemcsak a hetvenes évek végének nemzetközi helyzetét befolyásolta károsan, hanem a vezető tőkés-országoknak is kárt okozott, mert a különböző társadalmi rendszerű országok békés együttműködése helyett igyekezett az embargó, a korlátozások, a különböző kereskedelmi, tudományos, kulturális megállapodások felrugásának politikáját folytatni.

a szovjet lap külön foglalkozik a nyugat növekvő militarizálása irányvonalával, azzal, hogy mindezt az állítólagos szovjet fenyegetés hazug jelszavával akarják igazolni. „a nyugati országok

Nhu 13.20

☉

agresszív körei olyan militarista légkör kialakításába kezdtek, amelyet saját propaganda-eszközök is csupán a hidegháború legrosszabb korszakával tudnak összehasonlítani - írja a pravda. - el kell ismerni, hogy bizonyos mértékig el is érték eredményeket. nem csupán azt, hogy néhány felizgatott new york-i lakos a járdára önti ki az orosz vodkát az üvegekből, hanem azt is, hogy egyes nyugat-európai vezetők késznek mutatkoznak a terv elfogadására, hogy nyugat-európa területén új amerikai nukleáris rakétákat helyezzenek el. /folyt./

ki/im mj ha

11.43 040181 1809

--

sk0017 4 230 mtik1018

pravda - nemzetközi helyzet /2. rész/

a pravda aláhúzza: ez a rágalomhadjárat súlyosan veszélyezteti az enyhülést, a nemzetközi együttműködést, a békét. a veszélyt nem szabad lekicsinyelni, de az is tény, hogy a háborús pszichózissal mind többen szállnak szembe - köztük még ismert nyugat-európai katonai személyiségek is. a közvélemény ilyen magatartásával számolnia kell a rövidesen hivatalba lépő új amerikai kormánynak is.

„az emberiség azt akarja, hogy 1981 ne a termonukleáris háború határán levő veszélyes konfrontáció, hanem a béke és a biztonság megszilárdításának éve legyen, - hangsúlyozza az év eleji helyzetet összefoglaló körképében az szkp központi napilapja.

ki/im mj ha

11.44 040181 0720

Nm
13. *ho*
[Signature]

--

sk0018 4 230 mtik1019

kissinger - izrael

tel aviv, 1980. január 4. /reuter/upi/ - hat országot érintő „nem hivatalos, közél-kelet-i körutja során szombaton este egyiptomból izraelba érkezett henry kissinger volt amerikai külügyminiszter, akinek megfigyelők szerint valószínűleg szerepe lesz a reagan-kormányzat közél-kelet-i politikájának alakításában.

megérkezésekor adott nyilatkozatában kissinger értésre adta, hogy szerinte nem kell eltemetni a camp david-i megállapodásokat: „nem a jelenlegi kedvezőtlen irányzatok, hanem az aláírás óta eltelt időszak eredményei alapján kell megítélni a béketárgyalásokat, - jelentette ki a volt külügyminiszter. egyidejűleg azonban közvetve elismerte, hogy most nem hozna semmilyen eredményt egy újabb egyiptomi-izraeli-amerikai csúcstalálkozó. „reagan szempontjából most jobb lenne, ha külön-külön tárgyalna az egyiptomi és az izraeli vezetőkkel, - mondotta.

nyilatkozatában kissinger ismét állást foglalt az egyesült államok afrikai és közél-kelet-i pozícióinak megerősítése mellett, amelyet - ugymond - „a szovjetunió terjeszkedő politikája, tesz szükségessé. „barátaink elbizonytalanodnak, ha nem lépünk fel a szovjetunió politikájával szemben, - hangoztatta kissinger, aki egyiptomban és szomáliában - mint jelentettük - a kérdés katonai vonatkozásairól is tárgyalt vendéglátóival.

a volt amerikai külügyminiszter a tervek szerint vasárnap tárgyal begin izraeli kormányfővel. izraeli tárgyalásai után szaúd-arábiába, ománba és marokkóba látogat el.

wa ml ng

12.16 040181 1528

--

sk0019 4 230 mtik1020

olasz terrorizmus

róma, 1981. január 4. /mti/ - a l,espresso című hetilap legutóbbi számában a „vörös brigádok, terrorszervezettel készített interjú közölt: mario scialoja újságíró 54 kérdést tett föl a terrorszervezet meg nem nevezett képviselőjének, és idézte „politikai, válaszait. az újságíró részleteket ismertetett abból a

KA

jegyzőkönyvből is, amelyet a terroristák készítettek az elrabolt d,urso főbíró ,,kihallgatásáról,,.

az olasz hatóságok scialoját és egyik kollegáját, bultrinit letartóztatták. azzal vádolják őket, hogy közreműködtek a terroristák ,,politikai,, nézeteinek terjesztésében, ahelyett, hogy segédkeztek volna elfogásukban, leleplezésükben. a letartóztatottak a ,,sajtószabadságra,, hivatkozva védekeznek.

interjújukban a ,,vörös brigádok,, a kapitalista államhatalom ellen harcoló fegyveres szervezetnek tüntetik fel magukat, és kiemelik szerepüket aldo moro elrablásában és meggyilkolásában. d,urso főbíróról szólva közlik, hogy készek szabadonengedni, ha az olasz kormány teljesíti követeléseiket: bezáratja a szigorúan őrzött börtönöket és szabadon ereszti terrorista társaikat, akiket ,,meghurcolt proletároknak,, neveznek. ,,harcos kommunista pártnak,, tartják magukat és szembeállítják céljaikat a ,,burzsoáziának behódolt olasz kommunista párt,, célkitűzéseivel. nézeteikről megállapítható, hogy szöges ellentétben állnak az olasz munkásosztály, a demokratikus erőik érdekeivel, kereszteszik a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom törekvéseit, szélsőségesen szovjetellenesek.

a l,unita, az okp lapja vasárnap a terrorizmust elemző cikkében rámutatott, hogy a kormány politikai hibákat halmoz egymásra: tehetetlenül viselkedik, amikor erélyesnek kellene lennie, sötét alkudozásba bocsátkozik, ahelyett, hogy a terrorszervezet felgöngyölítésére törekedne. ,,ahelyett, hogy sarokba szorították volna a terroristákat, új teret biztosítottak nekik,, - állapította meg a kommunisták lapja.

pecchioli szenátor, az okp vezetőségi tagja a l,unitának adott nyilatkozatában a forlani-kormány ,,súlyos felelősségéről,, beszélt.

se/mh ng

13.24 040181 2109

KA

--

sk0020 4 230 mtik1021

olaszországi földrengés - berlinguer

róma, 1981. január 4. /mti/ - az olasz fegyveres erők vezérkarának felmérése szerint a dél-olaszországi földrengés következtében több mint 270 ezren váltak hajléktalanná. 41 településen 39 ezer lakóház dőlt össze, vagy vált lakhatatlanná.

enrico berlinguer, az okp főtitkára szombaton és vasárnap nápolyban tartózkodott és a város kommunista vezetésű közigazgatási szerveivel egyezettette, milyen pótlólagos segítséget tudna nyújtani a párt a hajléktalanknak, akik valósággal elözönlötték nápolyt. csaknem 70 ezer emberről van szó. egy részüket lakókocsokban, a kikötőben horgonyzó hajókon, jobb esetben pedig szállodákban helyezték el. valamennyi ideiglenes szálláshelyet a városi tanács kutatta fel. a kormány szervektől csak csekély támogatást kaptak.

berlinguer maurizio valenzi polgármesterrel és a végrehajtó bizottság többi kommunista, illetve szocialista és szociáldemokrata tagjával folytatott megbeszélése után elismerően szólt a városi vezetés munkájáról. meggyőződött róla - mondotta -, hogy még nagyon sok a tennivaló, sokak számára még a legalapvetőbb létfeltételeket sem biztosították. az okp főtitkára sürgette, hogy a kormány részesítse az eddiginél hathatósabb támogatásban a városi közigazgatást, és vegye ki részét a hajléktalanná vált emberek sorsának megkönnyítéséből.

se/im ng

13.39 040181 1369

--

sk0021 4 230 mtik1023

india-pakisztán-kína

uj-delhi, 1981. január 4. /taszsz/ - az indiai közvéleményt fokozódó aggodalommal töltik el kína és pakisztán arra irányuló törekvései, hogy feszültséget szítson a délnyugat-ázsiai térség államaiban.

pakisztáni ügynökök egy csoportjának az indiai dzsammu és kasmir államba történt behatolásával kapcsolatban közleményben fejezte ki aggodalmát az inklabi nemzeti konferencia nevű helyi párt vezetősége. n. k. vaid, a párt főtitkára a dokumentumban arra hívta fel a figyelmet, hogy az utóbbi időben pakisztán egyre többször sértette meg india határát.

KA

pakisztán területének india elleni akciókra történő felhasználása peking részéről részét képezi a kínai vezetés agresszív terveinek, amelyek veszélyeztetik a dél-ázsiai térség összes államának biztonságát és területi épségét - írja a new wave című indiai hetilap.

a kínai vezetés - mutat rá a lap - igyekszik ürügyet találni arra, hogy növelje katonai jelenlétét dzsammu és kasmir állam pakisztán által megszállt részében. a pekingi vezetőknek részük van abban, hogy erről a területről kémekeket és diverzánsokat dobjanak át indiába.

kína és pakisztán fokozza nyílt katonai együttműködését, így például a közelmúltban a kínai hadsereg egységei részt vettek a pakisztán északi részén tartott hadgyakorlatokon.

további veszélyt jelent kína részéről az is, hogy rakétakilövő állomásokat létesített tibetben, növelte ott állomásozó csapatainak létszámát és az ellenőrzése alá vont karakorum utat katonai felszerelések pakisztánba való juttatására használja fel - hangsúlyozza befejezésül az indiai hetilap.

te ng

14.15 040181 1629

--

sk0022 4 230 mtik1024

rövid hírek

a jszisz új elnöke

belgrád, 1981. január 4. /mti/ - az elkövetkező egy esztendőre miodrag vukovicsot választotta meg a jugoszláv szocialista ifjusági szövetség elnökévé a szövetség országos választmánya. vukovics eddig a crna gora-i szisz köztársasági választmányának elnöki tisztét töltötte be. a belgrádban tartott tisztújító értekezleten a szövetség titkárává bozso jovanovicsot választották meg.

politikai tiszték

maputo, 1981. január 4. /taszsz/ - maputóban megtartották a mozambiki népi felszabadító fegyveres erők politikai tisztjeinek első tanácskozását. a résztvevők megvitatták a hadseregben folytatott politikai munka eddigi tapasztalatait, a katonák ideológiai nevelésének kérdéseit. armando emilio guebuza

KA

altábornagy, a hadsereg politikai főcsoportfőnöke beszédében hangsúlyozta, hogy mozambik új típusú népi hadserege minden tagjának - a korszerű haditechnikai ismeretek elsajátítása mellett - ismernie és alkalmaznia kell a marxizmus-leninizmust, a forradalmi elméletet.

pokolgép - chanel

párizs, 1981. január 4. /afp/ap/reuter/ - nagyerejű pokolgép robbant vasárnap hajnalban a világhírű chanel-cég párizsi divatházában. a merénylők a főváros szívében, az igazságügyminisztérium közelében emelkedő ötemeletes chanel-épület ajtaja elé helyezték el fémdobozból, gázolajjal átitatott rongyokból és robbanóanyagból „barkácsolt”, pokolgépüket. a robbanás következtében 100 méteres körzetben kitértek az ablakok, törmelékkel és üvegcsereppel borítva el az uttestet. a robbanást követően lángba borult az épület alsó szintje, a tűzoltók azonban gyorsan megfékeztek a lángokat. a merénylet során csak az épület éjjeliőre sérült meg, az anyagi kár azonban jelentős.

már/ti ng

15.26 040181 1750

--

sk0023 4 230 mtik1025

british leyland

London, 1981. január 4. /mti/ - a british leyland állami autógyártó tröszt legnagyobb üzemének, longbridge-nek a dolgozói vasárnapi tömeggyűlésükön úgy döntöttek, hogy hétfőtől felfüggesztik sztrájkjukat, amelyet a karácsonyi ünnepek előtt kezdtek 11 társuk fegyelmi úton történt elbocsátása miatt. a vállalat cserébe beleegyezett, hogy munkaügyi vegyesbizottság vizsgálja ki semleges elnök vezetésével a fegyelmi ügyet, és kilátásba helyezte, hogy visszaveszik az elbocsátott dolgozókat. az igazgatóság korábban az egész austin-morris gyáregység leállításával, a középkeletre kocsik gyártásának teljes megszüntetésével és több tízezer dolgozó elbocsátásával fenyegetőzött, ha az 1500 dolgozó hétfőn nem hagyja abba a sztrájkot. a munkabeszüntetés miatt leállt a british leyland legsikeresebb modelljének, a mini metrónak és a régi mininek a

KA

gyártása. a kormány közben még fontolgatja, hogy megadja-e a bl-nek az 1,2 milliárd fontos beruházási hozzájárulást, amelyet az elnök, sir michale edwardes kért a közepkategóriájú kocsik új nemzedékének létrehozására.

lb/im ng

15.54 040181 1110 --

sk0025 4 230 mtik1027

kina - republikánusok

peking, 1981. január 4. /mti/upi alapján/ - theodore f. stevens, az új amerikai szenátus republikánus többségének helyettes vezetője, aki anna chennault-nak, az amerikai tajvan-lobby egyik hangadójának társaságában pekingben tartózkodik, vasárnap kijelentette: lehetséges, hogy az egyesült államok fegyvereket fog eladni kínának.

a teng hsziac-pinggel lezajlott találkozásuk utáni sajtóértekezleten stevens az esetleges fegyverüzlet magyarázataként azt fejtegette, hogy így kínának lehetősége nyílna szembeszállni azzal „veszéllyel”, amelyet a szovjetunió afganisztáni lépése váltott ki.

a fegyvereladásról szólva a szenátor hangsúlyozta: az egyesült államok eddig csupán nem pusztító katonai berendezéseket adott el kínának, de ezt a döntést a reagan-kormányzat felülvizsgálhatja, ha úgy ítéli meg, hogy ezt „a szovjetunióval szembeni politika szükségessé teszi”.

a két amerikai politikus hétfőn pekingből tajvanra utazik. ezzel kapcsolatban stevens elmondta, hogy nem hozott reagan megválasztott elnöktől semmilyen üzenetet.

sa kd

17.27 040181 1100
sk0026 4 260 mtik1026 --

nagy színház - sosztakovics
moszkva, 1981. január 4. /mti/ - a szovjet zenei életjelentős eseménye a világhírű moszkvai nagy színház operatársulatának új bemutatója: sosztakovics „katerina izmajlova”, című operájának felújítása. a nagy zeneszerző művét annak idején a nagy színház mutatta be 1935-ben, a művet ért alaptalan támadások miatt azonban levette műsoráról, s az operát évtizedeken át nem játszották - csak az ötvenes évek végén adta elő ismét moszkva másik operaháza, a sztanyiszlavszkij-nyemirovics danzenko színház. a budapesti állami operaház is a sztanyiszlavszkij színház művészeinek közreműködésével játszotta néhány éve a katerina izmajloyát. most - az orosz téli művészeti fesztivál jelentős eseményeként - az opera visszakerült a nagy színház színpadára, mégpedig méltó előadásban, a zeneszerző szándékainak messzemenő figyelembe vételével.

uf

a művet a világhírű szovjet karmester, gennagyij rozsgyesztvenszkij tanította be és vezényli, a rendező borisz pokrovszkij. mint a szovjetszkaja rosszija című lap kritikusa megállapítja, a rendező tekintettel volt arra, hogy sosztakovics az opera megírásakor nemcsak a zenés színház eredményeit vette figyelembe, hanem korai drámai színházát is, amelyet olyan nevek fémjeltek, mint majakovszkij és mejerhold. a mostani rendezés erre a hagyományra támaszkodott. a lap igen nagy elismeréssel ír a címszerepet éneklő l. szergijenkoról, s az előadás többi szereplőjéről is.

ki/ve kd

17.48 040181 1472

sk0027 4 230 mtik1028

sakaa - nablusz

beirut, 1981. január 4. /mti/ - az izraeli megszállás alatt lévő ciszjordániában vasárnap délután telkes tömeg köszöntötte a külföldi gyógykezelésről hazatérő bassam sakaa nabluszi polgármestert, aki fél évvel ezelőtt mindkét lábát elvesztette egy bombamerénylet következtében.

sakaa vasárnapi nyilatkozatában ezer weizman akkori hadügyminisztert tette felelőssé a merényletért, majd kijelentette, hogy mindaddig folytatja harcát, amíg létre nem jön a palesztin nép független állama a palesztinai felszabadítási szervezet vezetésével. ennek érdekében rövidesen újjászervezik a ciszjordániai-gazai palesztin lakosság harcát szervező, irányító nemzeti orientációs bizottságot, amelyet hosszú időre megbénított a hebroni és a halhuli polgármester törvénytelen kitoloncolása, valamint a nabluszi és a ramallahi polgármester ellen elkövetett bombamerénylet. sakaa közölte, hogy a jövő héten felújítja polgármesteri tevékenységét.

a nabluszi polgármestert visszatérése előtt fogadta hafez asszad szíriai elnök és husszein jordániai király.

mint ismeretes, karim khalaf ramallahi polgármester karácsonykor tért vissza ciszjordániába többhónapos külföldi gyógykezelés után.

bs/ve kd

18.05 040181 1231

sk0028 4 300 mtik1029

izraeli kormány

Jeruzsálem, 1981. január 4. /reuter/upi/ - az izraeli kormány nem foglalt állást vasárnapi ülésén az iskolai oktatók fizetésemeléséről. Ehelyett úgy döntött, hogy a végső határozatot egy miniszteri bizottság fogja meghozni a jövő héten. az ügy kényes helyzet elé állította az amugyis borotvaélen táncoló begin-kormányt.

zevulun hammer oktatási miniszter ugyanis ragaszkodik ahhoz, hogy az oktatók kapják meg a béremelést, amelyre már egy évvel ezelőt javaslat született. a költségvetés csökkentését szorgalmazó jigal horovic pénzügyminiszter viszont amellett érvel, hogy a kormány ne emelje a tanárok és tanítók fizetését. mindketten bejelentették, hogy lemondanak, ha nem az ő álláspontjukat teszi magáévá a kormány. ha akármelyikük is lemond, a begin vezette koalíciós kormány hírügynökségi értékelések szerint vereséget szenvedhet a legközelebbi bizalmi szavazáson.

a kormánybizottságnak három tagja van: begin miniszterelnök és a két miniszter.

rp mp

18.10 040181 1006

--

sk0029 4 230 mtik1030

szovjet tiltakozás

Moszkva, 1981. január 4. /taszsz/ - a szovjetunió hágai nagykövetsége vasárnap eljutattata a holland kormánynak azt a jegyzéket, amelyben a szovjet kormány tiltakozását fejezi ki a múlt év december 30-án az aeroflot amszterdami képviselője ellen elkövetett provokáció miatt. a jegyzék rámutat, hogy az aeroflot irodája elleni támadás következtében tűz keletkezett és megsemmisült az iroda teljes berendezése. csak a szerencsének köszönhető, hogy emberéletben nem esett kár. az épület elleni támadás közvetlenül azután történt, hogy a szovjetunió hágai nagykövetsége tiltakozott a holland külügyminisztériumnál a néhány nappal korábban a szovjetunió amszterdami kereskedelmi képviselője épületénél lezajlott szovjet-ellenes tüntetés miatt.

a szovjetunió elvárja, hogy a holland fél megtesz minden szükséges intézkedést, amelyek segítségével biztosítja a hollandiában lévő szovjet képviselők és szovjet állampolgárok biztonságát, és megakadályozza hasonló provokatív események megismétlődését. a szovjet fél követeli a bűnösök szigorú felelősségre vonását, az anyagi kár megtérítését - hangoztatja a szovjet kormány jegyzéke.

ur kd

18.24 040181 1182

sk0030 4 230 mtik1031

salvador - politikai helyzet /1.rész/

fort péter, az mti tudósítója jelenti:

navanna, 1981. január 4. /mti/ - a salvadori forradalmi demokratikus front általános sztrájkot szervez a gerillaszervezetek katonai akcióinak támogatására. a baloldal politikai küzdelmét irányító egyesített forradalmi vezetőség ugyanakkor bejelentette, hogy a közeli napokban nyilvánosságra hozzák a demokratikus, forradalmi ellenkormány névsorát. a testület salvadorn belül kezdi meg tevékenységét. ezzel egyidőben közlik a katonai-polgári junta ellen küzdő erők közös politikai platformját is. a junta - rádiójelentések szerint - újabb átszervezésekre készül a katonai-kereszténydemokrata kormányban. a változásokat valószínűleg nétfőn hozzák nyilvánosságra.

a forradalmi demokratikus front meggyilkolt vezetője helyére a hét végén új vezetőt választottak guillermo manuel ungo személyében, aki tagja volt a romero diktátor 1979-ben történt megbuktatása után megalakult első, katonai - szociáldemokrata juntának. ungo jelenleg főtitkára a szociáldemokrata irányzatú nemzeti forradalmi mozgalomnak.

a forradalmi demokratikus frontoz tartozó egyesült szakszervezetek vezetősége az általános sztrájk szervezéséről tett szombati bejelentésekor nem közölte a munkabeszüntetés várható időpontját. azt hangsúlyozta, hogy a politikai akciót a baloldal fegyveres erejének tevékenységével koordinálják. a szakszervezeti vezetők hangsúlyozták: megítélésük szerint a salvadori helyzetet jelenleg az „általános népi felkelést megelőző szakasz” jellemzi.

Közép-amerikai hírmagyarázatok szerint a kormányzó juntában tervezett újabb személyi változások hírei azt tükrözik, hogy változatlan a belső válság a jobboldali vezetésben. panamai lapjelentések szerint várható, hogy leváltják a jelenlegi hadügyminiszter-helyettest, és egyes polgári intézmények élén is változások lesznek. /folyt./

fp/ve kd

18.29 040181 1909

--

sk0031 4 230 mtik1032

salvador - politikai helyzet /2.rész/

január első napjaiban az ország északi körzeteiben tovább folytak a fegyveres összecsapások a farabundo marti nemzeti felszabadítási front és a junta katonai egységei között. a front nyilatkozatban ítélte el a juntát a hondurasi határ mentén végrehajtott terrorbombázások miatt. ezeknek ismét számos polgári személy, asszony és gyermek esett áldozatul. a junta hivatalos sajtója ugyanakkor azt állította, hogy a baloldali erők „menedékként”, használják a salvador és honduras határvonala mentén létesített öt-öt kilométeres ugynevezett demilitarizált zónát - amelyet a két ország között nemrég kötött békemegállapodás ír elő - és ezzel próbálja igazolni a légierőnek a polgári lakosok ellen végrehajtott akcióját.

fp/zsa kd

18.31 040181 0784

--

sk0032 4 300 mtik1033

portugál kormány

Lisszabon, 1981. január 4. /reuter/afp/efe/ap/ - francisco pinto balsemao kijelölt miniszterelnök vasárnap befejezte az új portugál kormány összeállítását - jelentette az anop portugál hírügynökség. a névsort hétfőn ismerteti antonio ramalho eanes államfővel.

Wf

az új kormány megalakítását az ebbe szükségessé, hogy francisco sá carneiro volt portugál kormányfő és szociáldemokrata pártvezető decemberben repülőszerencsétlenség áldozata lett.

a sá carneiro halála után a szociáldemokrata párt élére megválasztott 44 éves francisco pinto balsemao kormánya várhatóan csütörtökön teszi le az esküt. a 17 tagú kabinetben a tavaly októberi választásokon győzelmet aratott demokratikus szövetség elnevezésű választási koalíció vesz részt. a jelenlegi politikai erőviszonyokra tekintettel ez azt jelenti, hogy a kormánynak tíz szociáldemokrata, öt demokrata szociális centrum párti, két monarchista és egy független tagja lesz.

a külügyi tárcát a független jelölt andré gozalves pereira kapta. a hadügyminiszteri székbe luis azevedo coutinho, a demokrata szociális centropárt képviselője került. a nyugat-európai integrációs ügyek minisztere - a tárcát igen fontosnak tartják, mivel portugália a tervek szerint 1983-ban lép be a közös piacba - a szociáldemokrata párt képviselője, alvaro barreto lett.

ülést tartott a portugál szocialista párt országos bizottsága, amely - rendkívül kis többséggel ugyan, de - megerősítette tisztségében mario soares főtitkár. a főtitkár és pártja között a szocialisták októberi választási veresége után konfliktus robbant ki, amelynek nyomán soares „ideiglenesen”, lemondott. a párt országos bizottsága döntött arról is, hogy májusra összehívja a párt rendkívüli kongresszusát, mégpedig a „megtisztulás és a szolidaritás”, jegyében.

tekintettel a szocialista párt megosztottságára és a portugál kommunista párttal meglévő nézetkülönbségeire, a májusra tervezett kongresszus sem ígér olyan lehetőséget, hogy a portugál baloldal egységesen tud majd fellépni a demokratikus szövetség nevű jobboldali koalícióval szemben.

fg mp kd

18.41 040181 2127

Wf

kül

- 29 -

1981.01.04.

sk0033 4 230 mtik1034

salvador - gyilkosság

san salvador, 1981. január 4. /afp/ap/ - szombatról vasárnapra virradóra san salvadorban merénylet áldozatául esett rodolfo viera, a salvadori agrárreform intézet elnöke és két - vele egy társaságban lévő - amerikai állampolgár.

a két merénylő röviddel éjjél után berontott a sheraton hotelbe, majd tüzet nyitott az ott szórakozó három személyre. a lövöldözés nyomán kitört pánikot kinasználva a támadóknak sikerült elmenekülniük. viera ellen már a múlt év októberében merényletet kíséreltek meg.

sl kd

18.45 040181 0553

..-

sk0034 4 300 mtik1035

gandhi - pakisztán

uj delhi, 1981. január 4. /afp/ - indira gandhi indiai miniszterelnök vasárnap a times of india című angol nyelvű napilapnak adott nyilatkozatában a pakisztán és india közötti jobb megértés szükségéről nyilatkozott. a miniszterelnök-asszony szavainak súlyát megfigyelők szerint az támasztja alá, hogy ziaul hak tábornok, pakisztáni elnök néhány nappal ezelőtt értesre adta: szeretne indiába utazni, s „meg nem támadási szerződést, kötni indiával. a tábornok ebbéli szándékáról pakisztán indiai nagykövete nyilatkozott.

„készek vagyunk tovább munkálkodni az egész térség szempontjából fontos indiai-pakisztáni barátság érdekében, - hangoztatta indira gandhi és kiemelte: „ahelyett, hogy beavatkoznánk egymás problémáiba, helyesebb és fontosabb, ha kölcsönösen támogatjuk egymást.,,

indira gandhi ugyanakkor azt is hangsúlyozta, hogy az elmúlt években nem javultak az indiai-pakisztáni kapcsolatok, s még sok a tennivaló e téren.

KA

L
kül

- 27 -

1981.01.04.

gandhi az indiai-kínai kapcsolatokról is szólt: utalt rá, hogy india minden tőle telhetőt megtesz a kapcsolatok javítása érdekében.

fg mp

18.48 040181 1130

..-

sk0035 4 230 mtik1036

iráni - irak

teherán, bagdad, beirut, london, 1981. január 4. /mti - afp/reuter/upi/ap/dpa/ - iránban vasárnap újabb hullámokat vevett a 105. napja tartó háboru körül dúló belpolitikai viszály.

montazeri ajatollah táviratban oktatta ki baniszadrt: mielőtt válaszolt volna a vallási vezető beszédére, érdeklődnie kellett volna, hogyan érti montazeri, amit mondott. montazeri ismét az iráni erők ellentámadásának megindítását követelte. az ajatollah a napokban az iráni offenzívát kérte számon baniszadr államfőtől, a hadsereg főparancsnokától, aki erre válaszul meghívta őt a frontra.

minthogy az elmúlt napokban a vallási hierarchia több magas rangú tagja bírálta az államfőt, megfigyelők szerint szervezett támadásról van szó, amely csak elmélyíti az állami vezető és a vallási vezetés között kezdettől fogva fennálló ellentétet.

radzsai kormányfő vasárnap teheránban találkozott iráni külfordón állomásos nagykövettel és kijelentette előttük: az iszlám köztársaság megalakulása óta irán vajmi keveset tett külpolitikájának kidolgozása érdekében; most már itt az ideje, hogy ezt a fontos kérdést is napirendre tűzzék. „iráni külpolitikájának egyik alapelve, hogy az ellenséggel az erő helyzetéből tárgyaljon, - hangsúlyozta a kormányfő.

a pars iráni hírügynökség közlése szerint a teheráni kormány vasárnap hivatalosan kézhezvette a tuszok ügyében küldött legújabb amerikai üzenetet a közvetítő három algériai diplomatától. azt is bejelentették, hogy a válság kezdete óta a teheráni külügyminisztérium épületében fogvatartott három amerikai diplomatát egy „megfelelőbb tartózkodási helyre, szállították át.

vasárnap mind irán, mind pedig irak mérleget vont a 105 napja tartó háboru veszteségeiről. az iraki kormány al dzsumhuriya című lapja szerint 100 nap alatt 8.413 iráni katona vesztette életét,

KA

közel 1.000 került fogságba, irán 558 repülőgépet, 147 katonai vizijárművet, több mint 1.000 harckocsit, közel 1.300 páncélozott csapatszállító járművet, 115 rakétakilövő berendezést, valamint 44 radarállomást veszített és számos olajvezeték és olajtermelő berendezés sérült meg.

az iráni összesítés szerint bagdad 215 repülőgépet és 30 helikoptert veszített, ezzel irán az iraki légierő összesen 90 százalékát harcképtelenné tette. az iráni erők megsemmisítettek 30 iraki torpedórombolót és rakétakilövő berendezésekkel felszerelt hajót. nyugati hírgyűnökségek katonai szakértők véleményére hivatkozva azt hangoztatják, hogy mindkét fél összesítő adatai túlzottak.

hj kd

18.58 040181 2534

--

sk0036 4 300 mtik1037

kenyai robbantás

nairobi, 1981. január 4. /upi/reuter/ap/ - kenyai források szerint feltehető, hogy szaud-arábiába szökött az a férfi, aki a nairobi norfolk-szállodában történt robbantással gyanúsítható. a robbanás áldozatainak száma szombaton tizennégyre emelkedett: egy tizenegy éves belga kisfiú a kórházban belehalt sérüléseibe. három áldozatot még mindig nem tudtak azonosítani. a merénylet okáról eddig csak feltételezések vannak.

az említett kenyai források szerint a gyanúsított férfi, aki máltai utlevéllel jelentkezett be a szállodába, minden bizonnyal szerda délután, tehát a robbanás bekövetkezése előtt órákkal a kenyai légitársaság gépén a szaud-arábiai dzsiddába repült. arról viszont nincs hír, hogy ott van-e még, vagy onnan is továbbállt-e.

a merénylet ügyében a kenyai rendőrség felvette a kapcsolatot az interpollal, hogy megállapítsák, ki vagy kik állnak a merénylet mögött. vasárnap a terrorakció céljára vonatkozó feltételezéseket szaporította az a bejelentés, hogy giovanni agnelli, az olasz fiat-cég elnöke is a szállóvendégek listáján szerepelt, a merénylet időpontjában azonban vidéken vadászott. a robbanásban életét

KA

vesztette agnelli magángépének pilótája. hírgyűnökségek emlékeztetnek ezzel kapcsolatban a vörös brigádok olasz terrorszervezet néhány nappal ezelőtti bejelentésére arról, hogy a szervezet fokozni fogja tevékenységét.

rp kd

19.08 040181 1403

--

sk0037 4 230 mtik1038

gromiko - watson

moszkva, 1981. január 4. /taszsz/ - andrej gromiko, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottsága politikai bizottságának tagja, a szovjetunió külügyminisztere vasárnap moszkvában bucsulátogatáson fogadta thomas watson, az egyesült államok moszkvai nagykövétét, aki megbízatásának lejártával véglegesen elutazik a szovjet fővárosból.

a látogatás során a felek véleménycserét folytattak a szovjet-amerikai viszonyról.

sl kd

19.11 040181 0475

--

sk0038 4 800 mtik1040

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0001-sk0031-ig
budapest, 1981. január 4. /mti/
sk0001 usa - bartók
sk0002 várható
sk0003 japán - dél-korea /1. rész/
sk0004 japán - dél-korea /2. rész/
sk0005 rövid hírek: peking: stevens
algir: fln
milánó: erdőtüz

KA

kül

- 30 -

1981.01.04.

párizs: provokáció

sk0006 domogyedovo
sk0007 brzezinski
sk0008 krasznoj zvezda - amerikai katonapolitika
sk0009 egyiptomi katonai tanácsadók - kissinger /1. rész/
sk0010 egyiptomi tanácsadók /2. rész/
sk0011 rövid hírek: luanda: frontországok
szófia: török-albán kereskedelem

sk0012 mijamoto
sk0013 psuc-kongresszus
sk0014 szovjet-amerikai /1.rész/
sk0015 szovjet-amerikai /2.rész/
sk0016 pravda - nemzetközi helyzet /1.rész/
sk0017 pravda - nemzetközi helyzet /2.rész/
sk0018 kissinger - izrael
sk0019 olasz terrorizmus
sk0020 olaszországi földrengés - berlinguer
sk0021 india-pakisztán-kína
sk0022 rövid hírek

belgrád: a jszisz új elnöke
maputo: politikai tiszték
párizs: pokolgép

sk0023 british leyland
sk0024 nincs
sk0025 kína - republikánusok
sk0026 nagy színház - szostakovics
sk0027 sakaa - nablusz
sk0028 izraeli kormány
sk0029 szovjet tiltakozás
sk0030 salvador - politikai helyzet /1.rész/
sk0031 salvador - politikai helyzet /2.rész/
ve

20.29 040181 1498

--

sk0039 4 800 mtik1041

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0032-sk0039-ig

budapest, 1981. január 4. /mti/

sk0032 portugál kormány

W

L
kül

- 31 -

1981.01.04.

sk0033 salvador - gyilkosság
sk0034 gandhi - pakisztán
sk0035 irán-irak
sk0036 kenyai robbantás
sk0037 gromiko-watson
sk0038 tartalomjegyzék /1.rész/
sk0039 tartalomjegyzék /2.rész/

ve kd

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: heltai andrás
németh gyula
kopreda dezső

v é g e

20.29 040181 0644

--

W

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

00.010/x

-----
budapest, 1981. január 05.

kül.

n é t f ő
-----

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1981. január 5., hétfő /mti/

rabat: Lord carrington látogatása

tokió: fegyverszállítási botrány

jeruzsálem: kissinger látogatása

df kd

06.39 050181 0180

..-

sk0002 4 230 mtik1002

amerikai katonai költségvetés

washington, moszkva, 1981. január 5. /taszsz/ - rekorddal készül
bucsuзни hivatalától a január 20-án leköszönő amerikai
carter-kormányzat. a the washington post közlése szerint a
carter-kormány elkészítette az 1982-es pénzügyi évre szóló katonai
költségvetési tervet. ez 25 milliárd dollárral mulja felül az idei,
a szeptember 30-ig érvényben levő költségvetést - összege 196,4
milliárd dollár.

Nm 8. 46
